

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z powództwa D.P.

przeciwko K. w K. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o przywrócenie do pracy oraz zapłatę wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy i premii regulaminowej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 2 grudnia 2025 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2024 r., sygn. akt IV Pa 20/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koszalinie, wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2024 r., oddalił apelację pozwanej K. w K. Sp. z o.o. w K. od wyroku Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 29 grudnia 2023 r., przywracającego powoda D.P. do pracy w K. w K. Sp. z o.o. na dotychczasowych warunkach i zasadach.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że z treści oświadczenia powoda o udzieleniu pełnomocnictwa w sposób jasny, oczywisty i dostatecznie precyzyjny wynika jego wola udzielenia reprezentującej go radcy prawnej upoważnienia do reprezentowania go w niniejszej sprawie, dotyczącej tzw. zwolnienia dyscyplinarnego. W treści pełnomocnictwa powołano się na zdarzenie ze wskazanej daty, dotyczące umowy o pracę powoda. Stwierdzenie zaś, że użycie przez powoda niewłaściwego określenia trybu rozwiązania stosunku pracy - „wypowiedzenie umowy o pracę”, zamiast „rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia”, niweczy skuteczność udzielonego pełnomocnictwa, stanowiłoby zbytni formalizm, niesłużący niczemu poza zbędnym przedłużeniem postępowania. Zdaniem Sądu odwoławczego, treść oświadczenia nie pozostawia jakichkolwiek wątpliwości, co do woli i zamiaru powoda udzielenia umocowania wskazanej pełnomocnik do reprezentowania go w postępowaniu. Ponadto, podczas rozprawy apelacyjnej powód złożył oświadczenie o potwierdzeniu ogółu czynności dokonanych w toku postępowania przez wskazaną radcę prawną, co jest dopuszczalne i uznawane za skutecznie sanujące dokonane przez niewłaściwie umocowanego pełnomocnika w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W opinii Sądu odwoławczego uzyskana w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji dokumentacja była wystarczająca do stwierdzenia skutecznego utworzenia zakładowej organizacji związkowej, a także uzyskania przez powoda szczególnej ochrony jako osoby wskazanej uchwałą członków zarządu tego związku.

W sprawie nie ulegało wątpliwości, że powód w sposób aktywny sprawował funkcję związkową, co więcej, jego czynności, jak i ogólnie działania reprezentowanej przezeń zakładowej organizacji związkowej były akceptowane przez pracodawcę jako działania legalnie funkcjonującej w zakładzie organizacji związkowej.

W sytuacji, gdy status i działania zakładowej organizacji związkowej nie były dotąd kwestionowane przez pracodawcę, podniesienie przez pracodawcę na etapie sporu sądowego zarzutu uchybienia statutowi może być uznane za działanie instrumentalne, motywowane pragmatycznie, jako takie zaś nie zasługujące na ochronę.

W obliczu stwierdzenia podlegania przez powoda szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy bez wypowiedzenia, regulacja art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie znajdowała zastosowania w sprawie w ocenie Sądu Okręgowego. Również w świetle art. 45 § 3 k.p., przepisu art. 45 § 2 k.p. nie stosuje się do pracowników, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony pracowników przed rozwiązaniem umowy o pracę.

Dalej Sąd Okręgowy uznał, że kluczowym było przy tym rozważenie zarzutu naruszenia art. 8 k.p. i to zarówno w kontekście potencjalnego nadużycia przez powoda prawa do ochrony przed zwolnieniem dyscyplinarnym, jak i w kontekście skorzystania przezeń z uprawnienia do przywrócenia do pracy na dotąd zajmowanym stanowisku. Sąd odwoławczy stanowisko Sądu pierwszej instancji, że zarzucone powodowi naruszenia, także ze względu na stopień zawinienia i brak istotnego natężenia złej woli, nie uzasadniały odstępiania od ogólnych zasad statuujących ochronę przed zwolnieniem dyscyplinarnym osób reprezentujących związki zawodowe.

Zdaniem Sądu odwoławczego już sama lektura części zarzutów postawionych powodowi w oświadczeniu o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia przekonała, że niewątpliwie łączyły się one z działalnością powoda w związku zawodowym i podejmowanymi przezeń staraniami o polepszenie sytuacji reprezentowanej grupy pracowników. Również publicznej wypowiedzi powoda zarzucającej stosowanie mobbingu wobec członków związku zawodowego, a także kłamstwa, nepotyzm oraz tzw. „kolesiostwo”, nie sposób było, w okolicznościach sprawy, traktować jako rażąco bezprawnej. Sąd odwoławczy podzielił zdanie Sądu pierwszej instancji, że należy wziąć pod uwagę emocjonalny charakter wypowiedzi oraz jej kontekst, a także użycie przez powoda potocznego rozumienia pojęcia mobbingu, jako przejawów nierównego traktowania członków związku, na co zarówno powód jak i zeznający w sprawie świadkowie przytoczyli przykłady, które mogły wywołać w nich subiektywne przekonanie o pokrzywdzeniu. Nadto, trudno było uznać, by tego rodzaju wypowiedzi mogły rzeczywiście w społecznym odbiorze narazić pracodawcę na utratę publicznego zaufania. W konsekwencji zachowanie powoda nie było wystarczające do stwierdzenia, by skorzystanie przez niego ze szczególnej ochrony związkowej stanowiło w tym

przypadku nadużycie prawa. Nie bez znaczenia jest tu również późniejsza postawa powoda, który wyraził skruchę za swoje działanie, co doprowadziło do zawarcia ugody w postępowaniu cywilnym.

Także zachowanie powoda, polegające na wcześniejszym opuszczeniu stanowiska pracy, nie mogło być w przedmiotowych okolicznościach uznane za rażące naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, które winno niweczyć skutki objęcia go szczególną ochroną przed zwolnieniem. Tego rodzaju działania kierowców stanowiły przyjętą w przedmiotowym zakładzie praktykę akceptowaną przez pracodawcę.

Pozostałe zarzuty zawarte w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, w ocenie Sądu Okręgowego, były nieprecyzyjne oraz dotknięte przekroczeniem wynikającego z art. 52 § 2 k.p. terminu do rozwiązania stosunku pracy z powołaniem się na te przyczyny od chwili ich wystąpienia.

W opinii Sądu odwoławczego, biorąc pod uwagę powyższe, okoliczności sprawy nie uzasadniały skorzystania ze szczególnej regulacji art. 8 k.p.

Skargę kasacyjną wywiódł pozwany, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na jej oczywistą zasadność.

W odpowiedzi na skargę powód wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wskazała na przesłankę oczywistej zasadności skargi.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, 5 września 2008 r., I CZ 64/08, 30 maja 2023 r., I CSK 5506/22, 4 września 2023 r., I CSK 1649/23).

O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, 26 lutego 2008 r., II UK 31/07, 9 maja 2008 r., II PK 11/08, 21 maja 2008 r., I UK 11/08, 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, 20 marca 2024 r., I CSK 432/24, 20 lutego 2024 r., I CSK 634/22, 27 marca 2024 r., I CSK 1131/23). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230, 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, 21 marca 2024 r., I CSK 2009/23).

Skarga kasacyjna pozwanej nie spełnia tych wymagań, ponieważ nie zawarto w jej treści odpowiedniego wywodu zawierającego argumentację, za pomocą której skarżąca spółka wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wnioski skarżącej spółki, wbrew

jej twierdzeniom, w istocie sprowadzają się wyłącznie do polemiki i kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji oraz oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Skarżąca, uzasadniając przyczynę przysądu, skoncentrowała się wyłącznie na przedstawieniu własnej oceny zebranego materiału dowodowego w sprawie oraz własnych twierdzeń, dotyczących spełnienia przez powoda wszystkich przesłanek ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, w tym braku skutecznej ochrony przed rozwiązaniem stosunku pracy, opierając się na odmiennej ocenie dowodów niż przyjęta przez Sądy drugiej instancji.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku oraz wniesionej skargi kasacyjnej w zakresie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi powołana przez skarżącą spółką przesłanka przysądu.

W orzecznictwie przyjmuje się, że jeżeli pracodawca rozwiązał umowę o pracę z pracownikiem szczególnie chronionym ze względu na pełnione przez niego funkcje związkowe z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę, to rodzaj czynu pracownika decyduje o tym, czy można uznać jego roszczenie o przywrócenie do pracy oraz o odszkodowanie za sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub zasadami współżycia społecznego. Jeżeli więc zachowanie pracownika nie zostało uznane za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, choćby nawet stanowiło "zwykłe" naruszenie obowiązków pracownika, to żądanie przywrócenia do pracy nie stanowi nadużycia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 1998 r., I PKN 215/98, OSNAPiUS 1999 Nr 14, poz. 461).

Uwzględniając przedstawioną wykładnię przedstawionych przepisów i odnosząc ją do stawianej przez pozwaną tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, należy zauważyć, że wbrew twierdzeniom skarżącej spółki, Sąd Okręgowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku wyjaśnił, dlaczego uznał, iż zachowanie powoda nie stanowiło ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych względem pracodawcy. Spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego, a do tego zmierza skarżąca, nie może być przenoszony do postępowania kasacyjnego. Sąd Najwyższy jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę

zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania prawidłowości ustaleń faktycznych, ani też do oceny dowodów dokonanych przez sąd drugiej instancji, gdyż jako "sąd prawa", rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c., wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309, 15 listopada 2023 r., III PSKP 54/22, OSNP 2024 Nr 4, poz. 39).

Wobec niewykazania przez skarżącą istnienia powołanej przesłanki przedsądu Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 108 § 1, art. 98 § 1, 1¹ k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U.2023, poz. 1935).

[KK]

[SOP]